

Toelichting nadeelcompensatie

Vershil nadeelcompensatie en planschade

Ten opzichte van planschade onder de Wro zijn de belangrijkste wijzigingen de volgende:

- Het omgevingsplan is geen schadeoorzaak, als er nog een omgevingsvergunning nodig is.
- Het eerste moment van de aanvraag om schadevergoeding verschuift bij activiteiten op grond van een omgevingsplan die gemeld moeten worden, naar de kennisgeving van de melding en bij vergunningsvrije activiteiten naar de start van de activiteit.
- Bij indirecte schade (schade door activiteiten in de omgeving) in de vorm van waardedaling van een onroerende zaak:
  1. gaat het om een vergelijking van de feitelijke situatie voor en na de activiteit en niet meer om een vergelijking van de maximale invulling van het omgevingsplan.
  2. geldt een forfait van 4%, dat wil zeggen dat de eerste 4% waardedaling niet vergoed wordt.
  3. is er geen actieve risicoaanvaarding door de aanvrager als de aanvraag betrekking heeft op schade die voortvloeit uit een omgevingsplan en de aanvrager een particuliere woning voor zichzelf heeft gekocht. Dan kan niet gesteld worden dat de aanvrager de schade had kunnen voorzien.
- De Omgevingswet regelt dat als iemand de kans heeft gekregen om nieuwe mogelijkheden te benutten, maar dat niet heeft gedaan, hij geen recht meer heeft op schadevergoeding. Dat heet passieve risicoaanvaarding. Bij directe schade (schade door het verbieden van een activiteit of het schrappen van een onbenutte activiteit) heeft de aanvrager het risico van het ontstaan van schade aanvaard als:
  1. van de voorgenomen wijziging van het omgevingsplan of de omgevingsverordening ten minste een jaar te voren is kennis gegeven.
  2. gedurende drie jaar voor de kennisgeving geen activiteit is verricht die in overeenstemming met het omgevingsplan of de omgevingsverordening was.
  3. in de tijd na de kennisgeving tot het besluit de activiteit niet is verricht.
- Niet alleen schade door een besluit, maar ook schade bij de uitvoering en schade ten gevolge van een besluit die zich later manifesteert, komen voor vergoeding in aanmerking.
- Burgemeester en wethouders, het dagelijks bestuur van een waterschap en gedeputeerde staten zijn bevoegd gezag voor een aanvraag om nadeelcompensatie voor de in de Omgevingswet benoemde gevallen. De gemeenteraad is niet langer bevoegd.
- De overheid mag een griffierecht vragen van ten hoogste € 500 per aanvraag. De aanvrager krijgt het griffierecht terug als nadeelcompensatie wordt toegewezen.

Toelichting keuze per artikel

Artikel 1 Begripsbepaling

In dit artikel is een begrippenlijst opgenomen om het leesgemak te vergroten.

Artikel 2 Toepassingsbereik

In dit artikel wordt het toepassingsbereik benoemd. In sub a wordt het basisartikel 4:126 Awb genoemd. In sub b staat vermeld dat een aanvraag om schadevergoeding waarop een bijzondere regeling van toepassing is geen betrekking heeft op deze verordening. Dit wil dus zeggen dat als de schade het gevolg van een besluit op grond van een specifieke wet, dan om vergoeding daarvan kan worden verzocht op grond van die specifieke wet. Een voorbeeld daarvan is de Wet luchtvaart. Wanneer de schade het gevolg is van een besluit op grond van de Wet luchtvaart kan om vergoeding daarvan worden verzocht

op grond van de regeling in de Wet luchtvaart. Is de schade het gevolg van een besluit op grond van de Omgevingswet, zoals een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit, dan kan om vergoeding daarvan worden verzocht op grond van afdeling 15.1 van de Omgevingswet.

Artikel 3 Heffen recht

In dit artikel wordt een recht van €300,- (in euro's) geheven per aanvraag. Dit is gelijk aan het huidige bedrag voor het griffierecht bij planschadeverzoeken. Hoe hoog het recht voor het in behandeling nemen van een aanvraag om schadevergoeding is, is een lokale keuze. Door dit bedrag in rekening te brengen wordt voorkomen dat er veel (wellicht onterechte) schadeclaim binnenstromen. Als nadeelcompensatie wordt toegekend aan de benadeelde, moet het bestuursorgaan de betaalde rechten terugbetalen.

Artikel 4 Aanvraag

In dit artikel wordt uitgelegd hoe de benadeelde een aanvraag kan doen, namelijk door het door uw college vastgestelde formulier, genaamd: aanvraagformulier verzoek om nadeelcompensatie.

Artikel 5 Aanstellen adviseur of adviescommissie

In dit artikel staat dat het bestuursorgaan slechts advies vraagt aan een adviescommissie voor zover dat naar zijn oordeel noodzakelijk is om op de aanvraag om schadevergoeding te kunnen beslissen.

Het bestuursorgaan kan dit doen en wint slechts advies in als dit noodzakelijk wordt geacht. Hierbij kan gedacht worden aan het gebrek aan expertise, tijdsnood, capaciteit, etc. Een adviescommissie moet in ieder geval:

- een onafhankelijke voorzitter hebben;
- de adviseur(s) mogen geen deel uitmaken en mogen niet werkzaam zijn onder verantwoordelijkheid van het bestuursorgaan; en
- mogen niet betrokken zijn bij de schadeveroorzakende gebeurtenis waarop de aanvraag betrekking heeft.

Ons ambtelijke advies is om de huidige werkwijze voort te zetten en na een nader te bepalen periode te evalueren. We hebben de ambitie om in de toekomst eenvoudige of gelijksoortige aanvragen zelf te beoordelen.

Artikel 6 Procedure

Dit artikel bevat meer informatie over de procedure in het geval advies wordt ingewonnen bij een adviescommissie. Zo dienen de aanvrager en belanghebbenden geïnformeerd te worden.

Artikel 7 Uitbetaling

In dit artikel staat dat de (gedeeltelijke) toegewezen schadevergoeding uiterlijk betaald wordt bij het onherroepelijk worden van het besluit op de aanvraag.

Artikel 8 Aanvraag voorschot

In dit artikel staat dat het bestuursorgaan bevoegd is om, vooruitlopend op de beslissing op een aanvraag om schadevergoeding, een voorschot kan verlenen als redelijkerwijs kan worden aangenomen dat een verplichting tot betaling zal worden vastgesteld. Dit artikel is niet verplicht en kan naar behoefte in alle gevallen worden ingezet, of alleen als er sprake is van bijzondere omstandigheden. Bijvoorbeeld in de situatie waarbij de aanvrager als gevolg van het rechtmatige overheidsbesluit in een faillissementssituatie terecht is gekomen. In dit geval kan het uitkeren van een voorschot schadebeperkend werken.

Het is mogelijk om in de verordening een specifiek percentage op te nemen. Daarbij kan onderscheid worden gemaakt tussen verzoeken wegens winst- of inkomstenderving, gederfde huurinkomsten, of de lagere opbrengst bij de verkoop van een bedrijf of onroerende zaak.

De keuze is gemaakt om geen specifieke gevallen of percentages op te nemen, zodat we volledige vrijheid houden om elke situatie opnieuw te beoordelen. Identieke situaties moeten natuurlijk wel hetzelfde behandeld worden, dus dit moet wel bewaakt worden op de lange termijn.

Artikel 9 Intrekking oude regeling

In dit artikel wordt de huidige 'Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade' ingetrokken. Gelet op het overgangsrecht blijft deze verordening nog 5 jaar gelden bij schade die is geleden vóór inwerkingtreding van de Omgevingswet.

Artikel 10 Slotbepaling

In dit artikel staat de inwerkingtreding en citeertitel van de nieuwe verordening.